

Sprawozdanie

komisyi funduszowej nad wnioskiem Wydziału krajowego o uposażenie fundacyi
Alexandra hr. Stadnickiego.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy stawiając wniosek: „aby Wysoki Sejm uchwalił uposażenie wydawnictwa starych „aktów w archiwum tak zwanem Bernardyńskiem w Lwowie znajdujących się, przez ś. p. Alexandra „hr. Stadnickiego fundowanego, niezwrótnym rocznym datkiem w kwocie 1200 złr. w. a. z dochodów „funduszu domestykalnego na tak długo, dopóki fundacya ta nie przyjdzie do używania majątku przez „ś. p. fundatora dla niej przeznaczonemu“, skreślił oraz obszernie i gruntownie stan faktyczny i prawny tej fundacyi i zdał sprawę o swoich dotychczasowych czynnościach w tejsze sprawie, z której dowiedzieliśmy się, że Wydział krajowy starał się o urzeczywistnienie tejsze fundacyi, i że uzyskawszy zezwolenie c. k. Rządu i wystawiwszy akt fundacyi, który przez c. k. Rząd zatwierdzonym został, wydawnictwo to, uposażywszy je roczną zaliczką w kwocie 500 złr. w. a. z funduszu domestykalnego, w życie wprowadził.

Z tej rozprawy Wydziału krajowego przekonaliśmy się więc, że wniosek niniejszy jest tylko dalszym ciągiem tychże jego czynności dotychczasowych i konsekwencyą onychże, dążącą do rozszerzenia i ustalenia tegoż wydawnictwa.

Dlatego też komisya funduszowa otrzymawszy od Wys. Izby polecenie rozpoznania tegoż wniosku, uważała za swoje zadanie, rozpoznać pierwiej bliżej te czynności Wydziału krajowego, i na podstawie tego wyrzec swoje zdanie.

Wypełniając więc to zadanie Wasza komisya funduszowa po zbadaniu wszystkich aktów tejsze sprawy wyrzec musi, iż

ze względu na to, iż wydawnictwo wspomnianych starych aktów i dokumentów jest rzeczą dla całego kraju pożyteczną i arcyważną tak ze stanowiska narodowego i historycznego, jako zachowanie historycznych pomników narodowych, jako i ze stanowiska prawniczego, gdy tu idzie o zachowanie i rozpowszechnienie dokumentów będących źródłem i podstawą przywilejów i praw wielu miast i gmin, jako też korporacyj i pojedynczych familii i osób kraju naszego, tudzież ważnym a czasem nawet jedynym środkiem przy rozstrzyganiu sporów pochodzących z dawniejszych czasów; —

zważywszy zatem, że majątek fundacyi tejsze na cele krajowe przeznaczony niezaprzeczenie w myśl §. 20. statutu krajowego stanowi majątek krajowy, utrzymanie zatem i urzeczywistnienie onejsze należy do praw i obowiązków reprezentacyi krajowej; —

zważywszy, że jak się z aktów pokazuje, c. k. Namiestnictwo uznając to notą z dnia 28. Września 1862. do l. 60139 sprawę tę jako krajową Wydziałowi krajowemu do odpowiedniego postanowienia udzieliło; —

zważywszy dalej, że — jak to Wydział krajowy zgodnie z aktami w swoim sprawozdaniu gruntownie dowiódł, — spieszne wprowadzenie tejsze fundacyi w życie było koniecznym, aby zapewnić o jej istnienie; —

nakoniec że w myśl §. 22. Statutu krajowego reprezentacya krajowa obowiązana jest, starać się o środki utrzymania teje fundacyi, o ile własne teje dochody nie wystarczają; — a zatem gdy dochody własne teje fundacyi teraz dożywociem braci fundatora obciążane jeszcze nie są płynne, z drugiej strony zaś dla uratowania bytu teje fundacyi, jak wyżej wzmiankowano, prędkiej jej nrzeczywistnienie koniecznem się pokazało, — reprezentacya krajowa do tymczasowego oneje uposażenia obowiązana jest; — z tych więc powodów Wasza komisya funduszowa postępowanie dotychczasowe Wydziału krajowego uznaje za bardzo stosowne i chwalebne.

Z tego zaś wypływa, że gdy przy ważności i obfitości materyału wydawnictwa tak szczuplemi środkami, jak to słusznie i gruntownie Wydział krajowy zauważał, celowi nie odpowiada, — a zatem rozszerzenie tegoż wydawnictwa i większe jego uposażenie już z natury rzeczy koniecznem się pokazuje.

A gdy sam fundator wydawnictwa na szerszą skalę jako cel teje swojej fundacyi wyraził, i dla tego cały swój majątek, którego dochody więcej jak 1200 zlr. w. a. rocznie wynoszą, do tego przeznaczył, reprezentacya krajowa zaś w myśl powołanego §. 22. Statutu krajowego fundatora zastąpić, i wolę jego, jako też i cel fundacyi skutecznie powinna; więc wniosek Wydziału krajowego o powiększenie uposażenia rocznego dla teje fundacyi na 1200 zlr. w. a. jako niezwrotny datek na czas wyżej oznaczony okazuje się tak podług istoty rzeczy, jako też podług prawideł wyżej wyluszczonych najstosowniejszym i zupełnie uzasadniouym, — a to tem bardziej, ile że tylko przy takim uposażeniu wydawnictwo to celowi odpowiedzieć może.

Zwazywszy przy tem, że dochody funduszu domestykalnego na takie uposażenie bez uszczerbku zezwalają, — i że tu idzie o datek tylko na pewny czas ograniczony; —

Komisya funduszowa zgadza się zupełnie z wnioskiem Wydziału krajowego, z tym dodatkiem, ażeby dotacya ta roczna w kwocie 1200 zlr. w. a. od początku tegoż wydawnictwa dotowała się.

Raczy zatem Wysoki Sejm uchwalić:

„Jako uposażenie fundacyi ś. p. Alexandra hr. Stadnickiego do wydawnictwa starych dokumentów, „w archiwum tak zwanem Bernardyńskiem w Lwowie znajdujących się, przeznacza się z funduszu domestykalnego, jako niezwrotny datek roczny, kwotę 1200 zlr. w. a., a to począwszy od roku 1865. „na tak długo, dopóki wydawnictwo to nie przyjdzie do używania majątku przez ś. p. fundatora dla tej fundacyi przeznaczzonego.“

We Lwowie dnia 11. Stycznia r. 1866.

Przewodniczący:

Henryk Wodzicki w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Landesberger w. r.